

Onkologia w Internecie • Oncology in the Internet

Cancerworld – portal internetowy, w którym wszystko kręci się wokół onkologii (cz. II)

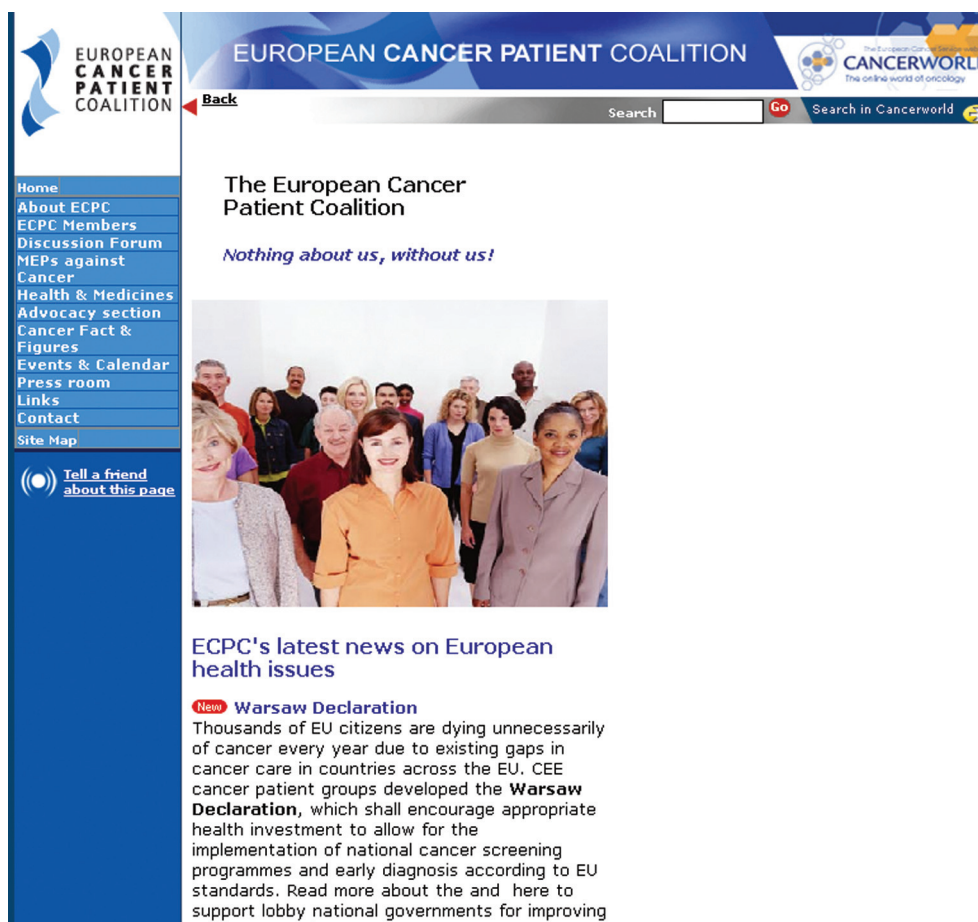
Andrzej Komorowski

Po zapoznaniu się z propozycjami European School of Oncology znajdującymi się na stronie www.cancerworld.org przychodzi pora (a mam nadzieję, że także ochota) na żeglowanie po stronach pozostałych organizacji tworzących ten ciekawy portal onkologiczny.

Koalicja chorych

Strona główna portalu Cancerworld podzielona jest na dwie części: górną, należącą do ESO i wyróżnioną nie-

bieskim kolorem tła, oraz dolną, w której logo poszczególnych organizacji umieszczono na tle białym. Logo znajdujące się w lewym górnym rogu tej części ekranu należy do ECPC, European Cancer Patient Coalition, instytucji zrzeszającej organizacje chorych na nowotwory złośliwe z całej Europy (Ryc. 1). Celem powołania ECPC jest zbliżenie środowisk osób chorych na nowotwory, stwarzając im sposobność mówienia wspólnym, a co za tym idzie silniejszym głosem. Jedną z najnowszych inicjatyw ECPC to „Deklaracja Warszawska”; informacje na jej temat

Ryc. 1. Strona główna ECPC

znajdują się obecnie na stronie głównej ECPC (Ryc. 1). W deklaracji tej możemy przeczytać, że ECPC stawia sobie za cel zlikwidowanie różnic w wynikach leczenia niektórych nowotworów pomiędzy krajami tzw. „starej” i „nowej” Unii. Na stronie ECPC nie ma zbyt wielu faktów dotyczących tego problemu, ale jeżeli klikniemy na znajdujący się nieco poniżej „Deklaracji Warszawskiej” odsyłacz zatytułowany „Cancer Inequalities in the EU”, to uzyskamy dostęp do kilku przykładów ilustrujących wspomnianą nierówność wyników leczenia. Tutaj należy się czytelnikom uwaga: podkreślone słowa lub zdania umieszczone w tekście na stronach WWW są zazwyczaj odsyłaczami internetowymi (tzw. hiperłącza). Krótko mówiąc, taki fragment tekstu można po prostu kliknąć i w ten sposób albo połączyć się z odpowiednią stroną internetową, albo uzyskać dostęp do pliku zawierającego odnośne informacje. W tym drugim przypadku używana przeglądarka WWW może zażądać od nas deklaracji, czy chcemy bezpośrednio otworzyć dany plik, czy też chcemy zapisać go na twardym dysku. Należy pamiętać, że do otwarcia pobieranych z Internetu plików konieczne jest posiadanie odpowiedniego oprogramowania. Szczęśliwie ogromna większość takich plików jest zapisana w formacie .doc oraz .rtf (typowym dla popularnych edytorów tekstu) lub w opisywanym w poprzednich odcinkach niniejszego cyklu

formacie .pdf. Na stronie, do której prowadził odsyłacz „Cancer Inequalities in the EU” znajduje się plik w formacie .doc, który zawiera krótką notatkę w języku angielskim, dotyczącą najbardziej rażących różnic w wynikach leczenia nowotworów w obrębie UE. Natomiast klikając umieszczony nieco niżej odsyłacz „Commissioner Kyriacou's speech about it”, połączymy się ze stroną WWW Komisji Europejskiej, na której będziemy mogli zapoznać się z całym stanowiskiem w tej sprawie Komisarza Unii do Spraw Zdrowia, Markosa Kyriacou.

Europejskie amazonki

Obok logo ECPC na stronie głównej portalu znajduje się symbol graficzny największej i najdynamiczniej działającej spośród organizacji współpracujących z ESO. Jest to Europa Donna, instytucja zrzeszająca organizacje europejskich amazoнок. Na stronie głównej (Ryc. 2) zobaczymy polityczną mapę Europy; odwiedzającego uderza, że prawie wszystkie kraje oznaczono kolorem różowym. A kolor ten oznacza, że w danym kraju funkcjonują stowarzyszenia amazoнок należące do Europa Donna. Z pewnością każdy z czytelników tego artykułu, podobnie jak jego autor, zechce w pierwszej kolejności sprawdzić jak działa Europa Donna w Polsce. Należy zatem najechać kursorem

The screenshot shows the homepage of Europa Donna, titled "The European Breast Cancer Coalition". The page is divided into several sections:

- Navigation Menu (Left):** Home, About EUROPA DONNA, Member countries, EU Breast Cancer Resolution, Upcoming events, Recent events, ED Newsletters, Press - articles about or by ED, Clinical trials, ED Passport to Breast Health, Policies and documents, Links and resources, Contact us, Site Map.
- Search Bar:** A search box with a "Go" button and a "Search in Cancerworld" link.
- EUROPA DONNA - who we are:** A text block describing the coalition as an independent, non-profit organization of affiliated groups across Europe. It outlines the coalition's mission to raise awareness, improve education, and mobilize support for breast cancer research and care.
- EUROPA DONNA - member countries (pink):** A map of Europe where most countries are shaded in pink, representing member countries. A legend indicates that pink represents "Member countries" and blue represents "Non-member countries".
- EUROPA DONNA's Ten Goals:** A numbered list of ten goals, including promoting information exchange, raising awareness, emphasizing screening, campaigning for optimal treatment, ensuring quality care, advocating training, acknowledging good practice, demanding quality assessment, ensuring informed consent, and promoting research.
- Footer:** Copyright ESO 2004, Webmaster: website@esoncology.org

Ryc. 2. Strona główna Europa Donna

na część mapy odpowiadającą terenom pomiędzy Odrą, Dniestrem i Dźwiną. Niestety, czeka nas niemiła niespodzianka – po najeźdzeniu zarówno na terytorium Polski, jak i na pozostałe części mapy, kształt kursora nie ulega zmianie i kliknięcie klawiszem myszy nie pociąga za sobą żadnych następstw. Zgodnie z informacjami przedstawionymi w poprzednim odcinku cyklu oznacza to, że mapa nie jest interaktywna. Aby uzyskać dostęp do informacji o krajach członkowskich należy skorzystać z rozwijanego menu widocznego w lewej części ekranu. Zatem po wybraniu z pierwszego poziomu menu opcji „Member countries” (kraje członkowskie) należy kliknąć pozycję „Poland” z drugiego poziomu menu. I tak oto możemy się dowiedzieć o inicjatywach i działaniach polskiej Europa Donna. Szkoda, że autor tekstu dotyczącego naszego kraju nie zwrócił uwagi na kilka nieścisłości. W tekście na zmianę używane są bowiem nazwy „Warszawa” i „Warsaw”, a w pewnym momencie pojawia się nawet miasto o niepokojącej nazwie „Dbica”. Myślę, że warto o tym poinformować osobę kontaktową Europa Donna w Polsce, której adres poczty elektronicznej znajduje się na górze strony. Jak to zrobić? Tych, którzy nie pamiętają jak wykorzystać adres umieszczony na stronie internetowej do wysłania listu elektronicznego (e-mail), ponownie odsyłam do pierwszej części opisu portalu Cancerworld.

Europa Donna jest organizacją działającą bardzo aktywnie na polu walki z rakiem piersi. Przeglądając zawartość jej strony WWW (za pomocą rozwijanego menu), możemy się dowiedzieć o zasadach naboru do badań klinicznych, sposobach samobadania, zasadach diagnostyki i leczenia raka piersi, o najnowszych odkryciach naukowych oraz o ciekawych spotkaniach przeznaczonych zarówno dla lekarzy-onkologów, jak i dla amazo-

nek. Niestety, nie można się oprzeć wrażeniu, że strona skierowana do chorych Europejek ma jedną podstawową wadę: jest w całości w języku angielskim. Co prawda działaczki Europa Donna zapowiadają pojawienie się innych wersji językowych opisywanej strony WWW, ale póki co trudno będzie się polskim amazonkom po tej stronie poruszać. Może to wyzwanie dla amazoнок mieszkających w Polsce, aby stworzyć część omawianego serwisu w języku polskim?

Rak prostaty – męska strona Internetu

Kolejne logo na stronie głównej portalu należy do organizacji Europa Uomo. Organizacja Europa Uomo i jej strona WWW w zamierzeniu miały spełniać podobną funkcję w środowisku chorych na raka prostaty, jaką odgrywa Europa Donna wśród chorych na raka piersi. Niestety, internetowe zasoby zgromadzone i udostępnione w Internecie przez chorych na raka prostaty są dużo skromniejsze od zawartości stron WWW przygotowanych przez europejskie amazonki. Możemy co prawda zapoznać się z manifestem Europa Uomo w pięciu językach (dokument ten w języku polskim nie jest dostępny), ale zawartość strony nie wykracza zbyt daleko poza poinformowanie odwiedzających o celach jej istnienia.

Pielęgniarki w sieci

Kolejne logo na stronie głównej portalu www.cancerworld.org to logo EONS, European Oncology Nursing Society (tj. europejskiego pielęgniarskiego towarzystwa onkologicznego). Jeśli należałoby oceniać organizację na podstawie zawartości jej strony internetowej (Ryc. 3), to

The screenshot shows the website of the European Oncology Nursing Society (EONS). The header includes the EONS logo and the text "European Oncology Nursing Society". Below the header is a navigation menu with links: Home, EONS, Publications, Education, Research, Events, Links, Grants and Awards, Membership, Contact Details, and Site Map. The main content area is titled "Accreditation (GB)" and includes a search bar, a "Back" button, and language selection options (Spanish, French, German). The text describes the accreditation of continuing education courses by EONS, stating that the Society was established in 1984 with the aim of improving the care of individuals at risk of cancer. A "Feed back Box" is also present, inviting users to provide comments and criticisms. The "EONS Educational Philosophy" section lists three beliefs: continuing education is important, every cancer nurse has the right to access continuing education, and every society holds values that impact on how people experience

Ryc. 3. Strona poświęcona akredytacji przez EONS kursów dla pielęgniarek

przyszłość EONS rysuje się w różowych barwach. Na stronie WWW EONS znajdziemy bardzo dużą ilość informacji dotyczących bieżącej działalności European Oncology Nursing Society, współorganizowanych przez nią konferencji, wiele ciekawych artykułów oraz – co może najważniejsze – systemu szkoleń dla pielęgniarek i pielęgniarzy zajmujących się opieką nad osobami z chorobami nowotworowymi. Przykładowo, wybierając opcję menu „Education”, a następnie „Accreditation”, dowiemy się o systemie akredytacji dla kursów i szkoleń pielęgniarek europejskich stworzonym przez EONS. Zwróćmy uwagę na flagi umieszczone nad tekstem – są to flagi Królestwa Hiszpanii, Republiki Francuskiej i Republiki Federalnej Niemiec. Jak łatwo można się domyśleć, klikając odpowiednią flagę można uzyskać dostęp do tekstu poświęconego akredytacji szkoleń w językach odpowiadających danym flagom. Szkoda, że brak tu barw Rzeczypospolitej, ale być może lektura tego artykułu zachęci polskie pielęgniarki do włączenia się do działalności EONS. Mogłoby to zaowocować polską wersją strony poświęconej akredytacjom przydzielanym przez EONS. Podkreślę tutaj, że członkostwo w EONS może się pielęgniarkom naprawdę opłacić. Przystępując do tej organizacji, pielęgniarki mają szansę ubiegać się o liczne stypendia, brać udział w szkoleniach i konferencjach międzynarodowych. Wy-

bierając z rozwijanego menu opcję „Grants and awards” (stypendia i nagrody), zobaczymy aż sześć możliwości wyboru w drugim poziomie menu. A każda z tych opcji oznacza możliwość ubiegania się o stypendium. Na przykład wybierając opcję „Excellence In Clinical Practice Grant”, dowiemy się, jak należy zgłaszać kandydatów do nagrody za doskonałość w praktyce klinicznej. Kandydatów nominują co prawda organizacje krajowe, ale potencjalny kandydat musi być członkiem EONS. Zatem zapraszam pielęgniarki do komputerów!

SIOG – specyfika onkologii geriatrycznej

Zwiększający się w populacji europejskiej odsetek ludzi powyżej 75 roku życia oraz systematyczne wydłużanie przeciętnej długości życia Europejczyka są powodem coraz większego zainteresowania lekarzy wszystkich niemal specjalności populacją ludzi starszych. Jedną z organizacji zajmujących się onkologią geriatryczną (SIOG, Société Internationale d'Oncologie Gériatrique) postanowiła umieścić swoje logo na stronie głównej portalu www.cancerworld.org. Na stronie głównej SIOG (Ryc. 4) zwraca uwagę duża liczba wytycznych postępowania, których tytuły możemy zobaczyć po prawej stronie ekranu. Wszystkie wytyczne dostępne na tej stronie są przygoto-

Ryc. 4. Strona główna SIOG

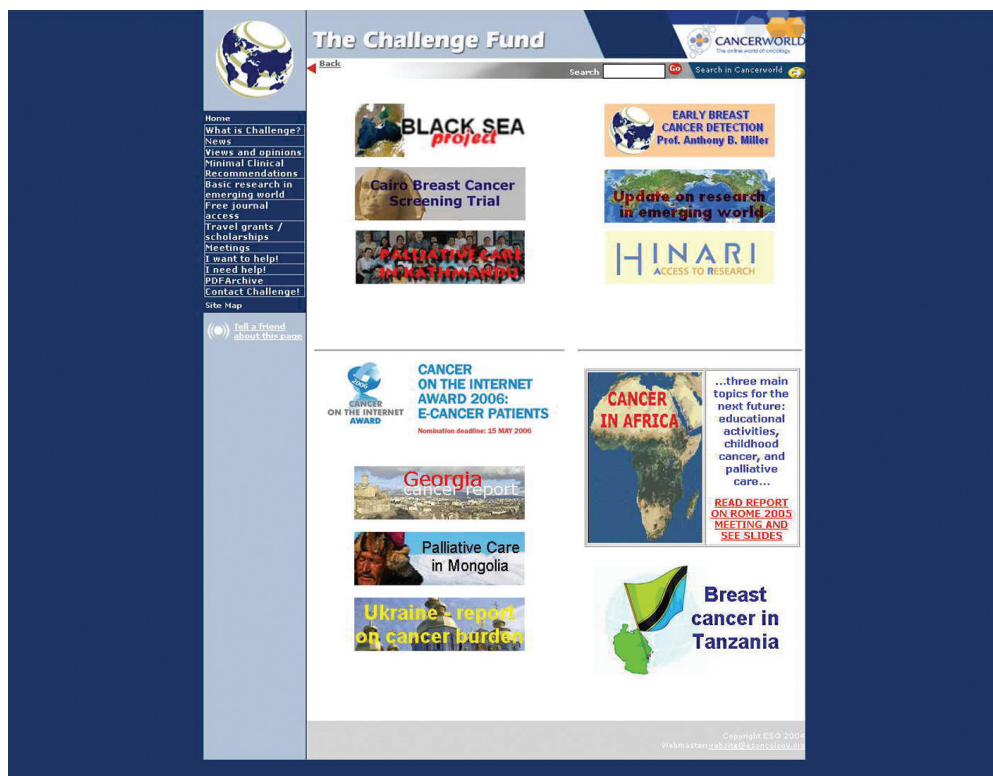
wane w formacie .pdf, zatem po kliknięciu odpowiedniego łącza będziemy mogli zapoznać się z wybranym dokumentem lub zapisać go na swoim dysku. Analizując zawartość rozwijanego menu umieszczonego na stronie SIOG, widać wyraźnie, że organizacja ta kładzie zdecydowany nacisk na kształcenie. Znajdziemy tam bowiem informacje o konferencjach i badaniach klinicznych, przegląd najciekawszych artykułów naukowych oraz informacje o programach specjalizacji z geriatrii (niestety dotyczące jedynie dwóch ośrodków we Francji i kilkunastu w USA). Osobiście polecam łącze do oficjalnego czasopisma SIOG, którym jest *Critical Reviews in Oncology/Hematology* (sposób korzystania z tzw. wydań internetowych czasopism lekarskich będzie tematem jednego z przyszłych odcinków niniejszego cyklu).

Challenge Fund – wyzwanie w trzecim świecie

Ostatnie logo widoczne na stronie głównej portalu Cancerworld należy do organizacji „The Challenge Fund”. Obok logo znajduje się podpis informujący, że w 2020 roku z całkowitej liczby około 20 milionów nowych zachorowań na nowotwory złośliwe na całym świecie aż 70% zostanie rozpoznanych w krajach rozwijających się. Ta dramatyczna przepowiednia wynika z naturalnego starzenia się tych obecnie „młodych” populacji. Wchodząc na stronę Challenge Fund, dowiemy się, że organizacja ta została powołana do życia z powodu zbliżającej się „epidemii” nowotworów złośliwych w krajach rozwijających się, dysponujących ograniczonymi środkami finansowymi na ochronę zdrowia. Na stronie głównej Challenge Fund (Ryc. 5) możemy przeczytać obszernie raporty dotyczące

onkologicznych zagrożeń w Gruzji, Mongolii i na Ukrainie oraz opracowanie dotyczące krajów afrykańskich. Na głównej stronie znajdziemy również informację na temat leczenia raka piersi w Tanzanii, a także będziemy mogli zapoznać się z artykułem na temat leczenia raka piersi w krajach rozwijających się (opublikowanym pierwotnie w *Nowotworach*). Niewątpliwie cieszy obecność polskiego czasopisma onkologicznego na takiej stronie, zwłaszcza, że odsyłacz do artykułu sąsiaduje z logo *Nowotworów*; a w dzisiejszym zglobalizowanym – także przez Internet – świecie rozpoznawalność znaku firmowego jest na wagę złota. Strona Challenge Fund zawiera inne wartościowe materiały, np. prezentację projektu HINARI, który umożliwia uzyskanie darmowego lub bardzo taniego dostępu do wielu czasopism medycznych bibliotekom w krajach rozwijających się. Przeglądając się z kolei zawartości menu, warto zwrócić uwagę na opcję „Basic research in the emerging world”, a następnie wybrać pozycję „Update on research in the emerging world”. Na ekranie ukaże się lista najciekawszych artykułów onkologicznych napisanych na temat leczenia nowotworów w krajach rozwijających się, przygotowanych przez onkologów pochodzących z tych krajów. Wskazując myszą tytuły poszczególnych artykułów, można uzyskać dostęp do obszernych streszczeń. Zachęcam wszystkich do przeczytania kilku z nich. Z pewnością po tej lekturze nabierzemy większego dystansu do niektórych problemów w naszym kraju.

Bardzo ciekawą propozycją na stronie Challenge Fund, odróżniającą ją od pozostałych stron portalu www.cancerworld.org, jest widoczna w dolnej części rozwijanego menu opcja „I want to help” i „I need help”. Autorzy koncepcji strony Challenge Fund dzielą w ten spo-

Ryc. 5. Fragment strony głównej serwisu Challenge Fund

sób osoby wyrażające zainteresowanie aktywnością Challenge Fund na dwie grupy, aby następnie móc dobrać osoby pragnące pomóc oraz potrzebujące pomocnej ręki. Wbrew obiegowym opiniom pomoc nie zawsze oznacza pieniądze; czasem chodzi po prostu o podzielenie się uwagami dotyczącymi programów wczesnego wykrywania chorób nowotworowych, wskazanie najpotrzebniejszych przedmiotów w klinice onkologicznej (skalę problemu ilustruje stosowanie plastikowych toreb z supermarketu w miejsce worków do zaopatrzenia stomii, praktykowane w jednym ze szpitali w Nigerii). Pomoc może polegać także na językowej i merytorycznej korekcie opracowania naukowego w taki sposób, aby zwiększyć jego szansę na opublikowanie w renomowanym czasopiśmie lekarskim. Zatem zachęcam – proszę odwiedzać stronę Challenge Fund, a także zarejestrować się jako osoby oferujące pomoc.

Przejrzysta struktura wszystkich serwisów portalu ułatwia poruszanie się po nim, kolorystyka serwisu jest miła dla oka i nie męczy wzroku, ale chyba najważniejsze jest to, że informacje znajdujące się na stronach organizacji tworzących Cancerworld są po prostu ciekawe. I dlatego sądzę, że nie muszę Państwa dłużej zachęcać do samodzielnego odwiedzania poszczególnych stron portalu. Z pewnością zrobią to Państwo sami, a potem napiszą, jakich ciekawych i wartościowych informacji nie przedstawiłem, opisując zakątki portalu Cancerworld.

Lek. med. Andrzej Komorowski
Klinika Chirurgii Onkologicznej
Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie
Oddział w Krakowie
ul. Garncarska 11, 31-115 Kraków
email: z5komoro@cyf-kr.edu.pl